

2.3. ՀՀ պետական պարտք (ներքին և արտաքին¹)

Ըստ ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության նախնական տվյալների ՀՀ պետական պարտքը (ներքին և արտաքին) 30.06.2003թ. դրությամբ կազմել է 670.946 մլրդ. դրամ, որից ներքին պարտքը՝ 41.046 մլրդ. դրամ, իսկ արտաքինը՝ 629.900 մլրդ. դրամ², կամ 1077.120 մլն. ԱՄՆ դոլար:

Ներքին պարտք

Ըստ ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության տրամադրած նախնական տվյալների՝ ՀՀ ներքին պետական պարտքի կառուցվածքը ներկայացվում է ստորև.

մլն. դրամ

	առ 30.06.2002թ.	առ 30.12.2002թ.	առ 30.06.2003թ.
Ներքին պետական պարտք, ընդամենը	38593.8	40812.6	41046.3
<i>այդ թվում՝</i>			
Պետական կարճաժամկետ պարտատոմսեր	23300.0	23300.0	21400.0
Միջին ժամկետայնության մասնակի մարումներով արժեկտրոնային պարտատոմսեր	15293.8	17512.6	19646.3

Շրջանառության մեջ գտնվող պարտատոմսերի կառուցվածքը ըստ ժամկետայնության

մլն. դրամ

	Պետական կարճաժամկետ պարտատոմսեր					Միջին ժամկետայնության մասնակի մարումներով արժեկտրոնային պարտատոմսեր				Ընդամենը
	1-10 շաբաթ	11-20 շաբաթ	21-30 շաբաթ	31-40 շաբաթ	41-52 շաբաթ	1-2 տարի	2-3 տարի	3-4 տարի	4-5 տարի	
30.06.2002թ.	0.0	0.0	1200.0	4000.0	18100.0	5643.8	5750.0	1000.0	2900.0	38593.8
30.12.2002թ.	0.0	0.0	0.0	2500.0	20800.0	7412.6	4460.0	3640.0	2000.0	40812.6
31.03.2003թ.	0.0	0.0	0.0	3500.0	19200.0	8621.9	4210.0	3520.0	500.0	39551.9
30.06.2003թ.	0.0	0.0	600.0	2200.0	18600.0	10331.3	5570.0	3295.0	450.0	41046.3

2003թ. I կիսամյակի ընթացքում պետական պարտատոմսերի միջին եկամտաբերությունն ըստ ամիսների կազմել է.

	2002թ.	2003թ.	2003թ.տվյալների բացարձակ փոփոխությունը 2002թ. տվյալների նկատմամբ	2003թ.տվյալների տոկոսային փոփոխությունը 2002թ. տվյալների նկատմամբ
Հունվար	14.3772%	14.9061%	0.5289%	3.7
Փետրվար	13.8272%	12.7655%	-1.0617%	-7.7
Մարտ	13.7206%	15.0328%	1.3122%	9.6
Ապրիլ	13.7436%	16.0245%	2.2809%	16.6
Մայիս	15.2796%	15.3692%	0.0896%	0.6
Հունիս	17.5354%	14.2751%	-3.2603%	-18.6

Արտաքին պարտք

ՀՀ արտաքին պետական պարտքի կառուցվածքը ըստ վարկառուների

	առ 30.06.2002թ.	առ 30.12.2002թ.	առ 30.06.2003թ.	2003թ. հունիսի 30-ի դրությամբ տվյալները 2002թ. հունիսի 30-ի դրությամբ տվյալների նկատմամբ, %	2003թ. հունիսի 30-ի դրությամբ տվյալները 2002թ. դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ տվյալների նկատմամբ, %

¹ Սույն ենթաբաժնում զետեղված տվյալները տրամադրված են 23.07.2003թ. դրությամբ:
² Արտաքին պարտքի տվյալները հաշվարկված են 30.06.2003թ. ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կրկնամսյա հաշվարկային փոխարժեքով (1 դոլար=584.80 դրամ):

2. ՀԱՐԿԱԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՀԱՏՎԱԾ

	մլն. ԱՄՆ դոլար	%-ով ընդամենի նկատմամբ	մլն. ԱՄՆ դոլար	%-ով ընդամենի նկատմամբ	մլն. ԱՄՆ դոլար	%-ով ընդամենի նկատմամբ		
Արտաքին պետական պարտք, ընդամենը	963.409	100	1025.507	100	1077.120	100	111.8	105.0
<i>այդ թվում`</i>								
ՀՀ կառավարության պարտք	740.597	100	793.134	77.3	846.892	78.6	114.4	106.8
ՀՀ կենտրոնական բանկի պարտք	174.506	18.1	194.802	19.0	203.703	18.9	116.7	104.6
Վարկեր` տրամադրված ՀՀ կառավարության և ԿԲ երաշխիքներով	26.699	2.8	19.438	1.9	8.389	0.8	31.4	43.2
Հատուկ ծրագրեր	21.607	2.2	18.133	1.8	18.136	1.7	83.9	100.0

ՀՀ արտաքին պետական պարտքի կառուցվածքն ըստ վարկատուների

	առ 30.06.2002թ.		առ 30.12.2002թ.		առ 30.06.2003թ.		2003թ. հունիսի 30-ի դրությամբ տվյալները 2002թ. հունիսի 30-ի դրությամբ տվյալների նկատմամբ, %	2003թ. հունիսի 30-ի դրությամբ տվյալները 2002թ. դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ տվյալների նկատմամբ, %
	մլն. ԱՄՆ դոլար	%-ով ընդամենի նկատմամբ	մլն. ԱՄՆ դոլար	%-ով ընդամենի նկատմամբ	մլն. ԱՄՆ դոլար	%-ով ընդամենի նկատմամբ		
Արտաքին պետական պարտք, ընդամենը	963.409	100	1025.507	100	1077.120	100	111.8	105.0
<i>այդ թվում`</i>								
Բազմակողմանի վարկատուներ	755.710	78.4	820.544	80.0	869.960	80.8	115.1	106.0
<i>այդ թվում`</i>								
Համաշխարհային բանկ	490.103	50.9	542.064	52.9	592.963	55.1	121.0	109.4
Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկ	41.733	4.3	38.259	3.7	34.557	3.2	82.8	90.3
ԱՊՀ Միջպետական բանկ	11.061	1.1	10.000	1.0	0.000	0.0	0.0	0.0
Գյուղ. զարգացման միջազգային հիմնադրամ	22.346	2.3	25.981	2.5	28.453	2.6	127.3	109.5
Եվրոպական միություն	15.960	1.7	9.438	0.9	10.284	1.0	64.4	109.0
Արժույթի միջազգային հիմնադրամ	174.507	18.1	194.802	19.0	203.703	18.9	116.7	104.6
Երկկողմանի վարկատուներ	207.699	21.6	204.963	20.0	207.160	19.2	99.7	101.1
<i>այդ թվում`</i>								
Ռուսաստան	101.187	10.5	93.766	9.2	93.766	8.7	92.7	100.0
Թուրքմենստան	11.224	1.2	9.439	0.9	5.676	0.5	50.6	60.1
Գերմանիա	19.985	2.1	35.233	3.4	42.195	3.9	211.1	119.8
Ֆրանսիա	3.539	0.4	3.721	0.4	3.866	0.4	109.2	103.9
ԱՄՆ	65.366	6.8	61.317	6.0	60.169	5.6	92.0	98.1
Ճապոնիա	1.398	0.1	1.487	0.1	1.488	0.1	106.4	100.1
Շվեյցարիա	5.000	0.5	-	-	-	-	-	-

2. ՀԱՐԿԱԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՀԱՏՎԱԾ

2003թ. I կիսամյակի ընթացքում ԱՄՆ դոլարային արտահայտությամբ արտաքին պետական պարտքն աճել է 51.613 մլն. ԱՄՆ դոլարով կամ 5.0%-ով: Միաժամանակ, նշված ժամանակահատվածի ընթացքում ստացվել են վարկեր 44.610 մլն. ԱՄՆ դոլարի չափով և մարվել՝ 19.955 մլն. ԱՄՆ դոլարի չափով: Արտաքին պետական պարտքի աճի տարբերությունը պարտքի շարժից պայմանավորված է 1 ՀՓԻ և 1Եվրո-ի – 1 ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ փոխարժեքների տատանումներով:

ՀՀ արտաքին պետական պարտքի շարժը

մլն.ԱՄՆ դոլար

	առ 30.06.2002թ	առ 30.12.2002թ	առ 30.06.2003թ	2003թ. հունիսի 30-ի դրությամբ տվյալները 2002թ. հունիսի 30-ի դրությամբ տվյալների նկատմամբ,%	2003թ. հունիսի 30-ի դրությամբ տվյալները 2002թ.դեկ- տեմբերի 30-ի դրությամբ տվյալների նկատմամբ,%
1. Արտաքին պետական պարտք, ընդամենը					
Պարտք	963.409	1025.507	1077.120	111.8	105.0
Տոկոսավճար	1.993	20.169	2.973	149.2	14.7
Ստացում	6.466	115.950	44.610	689.9	38.5
Մարում	6.737	47.912	19.955	296.2	41.6
1.1. ՀՀ կառավարության և ՀՀ ԿԲ արտաքին երաշխիքներ					
Պարտք	26.699	19.438	8.389	31.4	43.2
Տոկոսավճար	0.118	1.656	0.500	423.7	30.2
Ստացում	0.010	0.045	0.000	0.0	0.0
Մարում	0.000	8.461	10.000	0.0	118.2
1.2. Արտաքին պարտք (առանց արտաքին երաշխիքների)					
Պարտք	936.710	1006.069	1068.731	114.1	106.2
Տոկոսավճար	1.875	18.513	2.473	131.9	13.4
Ստացում	6.456	115.905	44.610	691.0	38.5
Մարում	6.737	39.451	9.955	147.8	25.2
1.2.1. ՀՀ ԿԲ պարտք					
Պարտք	174.506	194.802	203.703	116.7	104.6
Տոկոսավճար	0.551	1.472	0.102	18.5	6.9
Ստացում	0.000	26.341	13.595	0.0	51.6
Մարում	3.935	18.294	6.652	169.0	36.4
1.2.2. Հատուկ ծրագրեր					
Պարտք	21.607	18.133	18.136	83.9	100.0
Տոկոսավճար	0.000	0.000	0.000	0.0	0.0
Ստացում	0.422	0.928	0.000	0.0	0.0
Մարում	0.000	0.000	0.000	0.0	0.0
1.2.3. ՀՀ կառավարության պարտք (առանց հատուկ ծրագրերի)					
Պարտք	740.597	793.134	846.892	114.4	106.8
Տոկոսավճար	1.324	17.041	2.371	179.1	13.9
Ստացում	6.034	88.636	31.015	514.0	35.0
Մարում	2.802	21.157	3.303	117.9	15.6
1.2.3.1 Երկկողմանի վարկային ծրագրեր					
Պարտք	181.095	186.830	189.023	104.4	101.2
Տոկոսավճար	0.099	11.433	1.160	1171.7	10.1
Ստացում	0.884	15.989	3.116	352.5	19.5
Մարում	0.000	2.074	0.415	0.0	20.0
1.2.3.2 Բազմակողմանի վարկային ծրագրեր					
Պարտք	559.502	606.304	657.869	117.6	108.5
Տոկոսավճար	1.225	5.608	1.211	98.9	21.6
Ստացում	5.150	72.647	27.899	541.7	38.4
Մարում	2.802	19.083	2.888	103.1	15.1

ՀՀ արտաքին պետական պարտքի կառուցվածքի շարժը

«Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը 2003թ. հունվար-հունիսին»

2. ՀԱՐԿԱԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՀԱՏՎԱԾ

%-ով ընդամենը արտաքին պարտքի նկատմամբ

		առ 30.06.2002թ.	առ 30.12.2002թ.	առ 30.06.2003թ.
1.	Արտաքին պետական պարտք, ընդամենը			
	Պարտք	100	100	100
	Տոկոսավճար	0.2	2.0	0.3
	Ստացում	0.7	11.3	4.1
	Մարում	0.7	4.7	1.8
1.1.	ՀՀ կառավարության և ՀՀ ԿԲ արտաքին երաշխիքներ			
	Պարտք	2.8	1.9	0.8
	Տոկոսավճար	0.0	0.2	0.1
	Ստացում	0.0	0.0	0.0
	Մարում	0.0	0.8	0.9
1.2.	Արտաքին պարտք (առանց արտաքին երաշխիքների)			
	Պարտք	97.2	98.1	99.2
	Տոկոսավճար	0.2	1.8	0.2
	Ստացում	0.7	11.3	4.1
	Մարում	0.7	3.9	0.9
1.2.1.	ՀՀ ԿԲ պարտք			
	Պարտք	18.1	19.0	18.9
	Տոկոսավճար	0.1	0.1	0.0
	Ստացում	0.0	2.6	1.2
	Մարում	0.4	1.8	0.6
1.2.2.	Հատուկ ծրագրեր			
	Պարտք	2.2	1.8	1.7
	Տոկոսավճար	0.0	0.0	0.0
	Ստացում	0.1	0.1	0.0
	Մարում	0.0	0.0	0.0
1.2.3.	ՀՀ կառավարության պարտք (առանց հատուկ ծրագրերի)			
	Պարտք	76.9	77.3	78.6
	Տոկոսավճար	0.1	1.7	0.2
	Ստացում	0.6	8.6	2.9
	Մարում	0.3	2.1	0.3
1.2.3.1	Երկկողմանի վարկային ծրագրեր			
	Պարտք	18.8	18.2	17.5
	Տոկոսավճար	0.0	1.1	0.1
	Ստացում	0.1	1.5	0.3
	Մարում	0.0	0.2	0.0
1.2.3.2	Բազմակողմանի վարկային ծրագրեր			
	Պարտք	58.1	59.1	61.1
	Տոկոսավճար	0.1	0.6	0.1
	Ստացում	0.5	7.1	2.6
	Մարում	0.3	1.9	0.3